

van der Grijspaarde
Onderwijsadvies

Master Physician Assistant

HAN University of Applied Sciences

Beperkte opleidingsbeoordeling
11 januari 2022

Februari 2022

Inhoud

1	Samenvatting	3
2	Werkwijze panel	5
3	Beschrijving van de opleiding	6
	3.1 Algemeen	6
	3.2 Profiel instelling	6
	3.3 Profiel opleiding	6
4	Overzicht oordelen	7
5	Overzicht sterke punten en aanbevelingen	8
	5.1 Sterke punten	8
	5.2 Aanbevelingen	8
6	Standaard 1: Beoogde leerresultaten	10
	6.1 Bevindingen en overwegingen	10
	6.2 Conclusie	12
7	Standaard 2: Onderwijsprogramma	13
	7.1 Bevindingen en overwegingen	13
	7.2 Conclusie	18
8	Standaard 3: Toetsing	19
	8.1 Bevindingen en overwegingen	19
	8.2 Conclusie	21
9	Standaard 4: Realisatie leerresultaten	22
	9.1 Bevindingen en overwegingen	22
	9.2 Conclusie	23
	Bijlage 1: Samenstelling panel	24
	Bijlage 2: Programma visitatie	25
	Bijlage 3: Overzicht van bestudeerde documenten	27

1 Samenvatting

HAN University of Applied Sciences biedt de masteropleiding Physician Assistant (PA) aan. Voor behoud van accreditatie heeft een panel op 11 januari 2022 de kwaliteit van deze opleiding beoordeeld aan de hand van het Beoordelingskader Accreditatiestelsel Hoger Onderwijs Nederland (NVAO, 2018). Onderstaande bevindingen en overwegingen hebben een rol gespeeld in het eindoordeel van het panel.

Beoogde leerresultaten

Het panel is van oordeel dat de opleiding voldoet aan deze standaard. De opleiding beoogt studenten op te leiden tot startbekwame PA's die duurzaam inzetbaar zijn als medisch professional in de medisch-specialistische zorg. De opleiding concretiseert in haar profielbeschrijving adequaat waar zij voor opleidt. De opleiding hanteert als beoogde leerresultaten de in het landelijk beroepsprofiel vastgestelde eindkwalificaties. Deze eindkwalificaties zijn wat betreft niveau en oriëntatie passend, voldoen aan internationale eisen en zijn onderschreven door het beroepenveld. De opleiding heeft een ambitieuze eigen aanvulling op het landelijk profiel geformuleerd, met daarin aandacht voor de PA als medisch professional die op een zelfstandige wijze de maatschappelijke en professionele verantwoordelijkheid neemt en bijdraagt aan de noodzakelijke doorontwikkeling van taakherschikking waarin de juiste zorg aan de patiënt door de juiste professional wordt geleverd. Deze aanvulling op het landelijk profiel kan de opleiding volgens het panel duidelijker over het voetlicht brengen bij de verschillende interne en externe betrokkenen. Ook kan dit concreter worden vertaald naar elementen in het binnenschools en/of buitenschools programma en in de toetsing.

Programma

Het panel is van oordeel dat de opleiding voldoet aan deze standaard. De duale masteropleiding omvat 150 EC en heeft een doorlooptijd van tweeënhalf jaar. De opleiding heeft de studiepunten verdeeld in drie delen van 50 EC: het theoretische deel (binnenschools programma), de stages en het leren op de eigen werkplek (samen het buitenschools programma). De opleiding biedt aantrekkelijk, uitdagend onderwijs met een actuele inhoud. De beoogde leerresultaten (eindkwalificaties) zijn in een logische opbouw vertaald in het onderwijsprogramma en verwerkt in samenhangende onderwijseenheden. Het panel waardeert de integratie van medisch redeneren en de wetenschappelijke vorming in het onderwijs. Er is voldoende aandacht voor individuele leertrajecten, met een goed ingerichte studieloopbaanbegeleiding en een efficiëntieprogramma. Het speerpunt diversiteit en inclusiviteit ziet het panel nog beperkt terug in de uitwerking van het onderwijs. De inrichting van het buitenschools programma met leren op de eigen werkplek en stages bij andere specialismen stelt de studenten in staat om te voldoen aan de brede generalistische eindkwalificaties en aan de specialisatie in één of meer medische disciplines (T-shaped beroepsprofiel). Er is voldoende ruimte voor het werken aan eigen leerdoelen bij iedere stage, naast de algemene leerdoelen van een onderwijseenheid. De opleiding heeft met een scholingsaanbod en via gesprekken met de studieloopbaanbegeleider aandacht voor het versterken van het geven van houvast aan mentoren voor de begeleiding van de student op de werkplek. De begeleiding vindt in de regel plaats door een medisch specialist of huisarts. Het panel adviseert om afgestudeerde PA's expliciet een plek te geven in deze begeleiding. De opleiding beschikt volgens het panel over een deskundig, betrokken docententeam, met een passende variëteit aan expertises. De medische,

wetenschappelijke en inhoudelijke kennis van docenten en hun ervaring met het PA-werkveld en het opleiden daarnaartoe, is groot.

Toetsing

Het panel is van oordeel dat de opleiding voldoet aan deze standaard. De opleiding kiest voor passende toetsvormen. Het geheel aan toetsen en criteria is overzichtelijk en stimuleert het vergaren van kennis en vaardigheden zoals die ook in de praktijk worden gevraagd. Het panel waardeert de toepassing van performancetoetsen, waarbij studenten competenties in een realistische, gestandaardiseerde context aantonen. Het is te overwegen de leerlijn Farmacotherapie een plek te geven in deze performance toetsen. Het panel raadt daarnaast aan om de toetsing van het werkplekleren niet alleen te laten uitvoeren door de mentor, maar de opleiding hier een stevigere rol in te geven door bijvoorbeeld een examinerator vanuit de opleiding deel te laten uitmaken van de beoordeling. De opleiding treft adequate maatregelen om de kwaliteit van de toetsing te borgen. De opleiding hanteert goede borgingsuitgangspunten, zoals het werken met het vierogen-principe bij de toetsen en bijvoorbeeld de collegiale intervisie bij het afstudeerwerk.

Realisatie leerresultaten

Het panel is van oordeel dat de opleiding voldoet aan deze standaard. Het panel stelt op basis van de bestudering van afstudeerwerken en de gesprekken met werkveldleden en alumni vast dat de opleiding erin slaagt startbekwame PA's op te leiden. Het panel raadt de opleiding aan om te overwegen ruimere mogelijkheden te bieden voor het aantonen van het realiseren van de beoogde leerresultaten, naast het doen van (literatuur)onderzoek. Het ontwikkelen en uitvoeren van een implementatietraject of een verbetertraject in het eigen werkveld van de PA zou bijvoorbeeld een mogelijkheid kunnen zijn. Hiermee kan volgens het panel de uniciteit van het beroep van de PA meer zichtbaar gemaakt worden.

Conclusie

Het panel stelt vast dat de masteropleiding Physician Assistant van HAN University of Applied Sciences voldoet aan alle vier standaarden. Het totaaloordeel van het panel over de kwaliteit van de opleiding is positief. Het panel geeft dan ook een positief advies ten aanzien van de accreditatie van de masteropleiding Physician Assistant.

Namens het voltallige panel,

Prof. dr. Marieke J. Schuurmans
(voorzitter)

drs. Linda van der Grijspaarde
(secretaris)

2 Werkwijze panel

De samenstelling van het panel is als volgt:

- Prof. dr. Marieke J. Schuurmans, voorzitter;
- Timo de Raad MSc, panellid;
- Dr. Jelle Tichelaar, panellid;
- Safir Hosseini, student-panellid.

Het panel werd bijgestaan door drs. Linda van der Grijspaarde, eigenaar van Van der Grijspaarde Onderwijsadvies, NVAO-gecertificeerd secretaris. Nadere informatie over het panel is opgenomen in bijlage 1.

Bij de beoordeling heeft het panel het Beoordelingskader Accreditatiestelsel Hoger Onderwijs Nederland (NVAO, 2018) in acht genomen.

De secretaris heeft een voorbereidend gesprek gevoerd met vertegenwoordigers van de opleiding. Het panel heeft zich aan de hand van de door de opleiding verstrekte documenten op de beoordeling voorbereid en heeft een vooroverleg gevoerd op vrijdag 17 december 2021. Op dinsdag 11 januari 2022 heeft het panel de visitatie online uitgevoerd. Het panel is in verschillende gespreksrondes van nadere informatie voorzien. Het panel heeft de vraagpunten aan de orde gesteld en in discussie gebracht. Het programma van het locatiebezoek is toegevoegd in bijlage 2. Na afloop van de gesprekken heeft het panel het geheel van bevindingen en overwegingen onderling besproken en vertaald naar voorlopige conclusies. Aan het eind van het bezoek heeft de panelvoorzitter die conclusies mondeling teruggekoppeld naar de opleiding. Het panel stelt vast dat de wijze van visiteren (online, op afstand) het proces van informatievergaring en oordeelsvorming niet heeft belemmerd.

De beoordeling van de master Physician Assistant vindt plaats in een visitatiegroep, waarbij de panelleden in wisselende samenstelling ook panellid zijn bij de beoordeling van één of meer andere opleidingen in de groep. Het panel was daardoor in de gelegenheid om de opleiding vergelijkend te beoordelen.

Op basis van de bevindingen, overwegingen en conclusies heeft de secretaris een conceptrapport opgesteld dat aan de panelleden is voorgelegd. Vervolgens heeft het panel dit concept van commentaar voorzien. Het rapport is op 31 januari 2022 aan de opleiding voorgelegd ter controle op feitelijke onjuistheden. De opleiding heeft op 7 februari 2022 gereageerd op het rapport. De reacties van de opleiding zijn verwerkt tot het definitieve rapport, dat is vastgesteld door de voorzitter.

De opleiding plant op een later moment een ontwikkelgesprek.

3 Beschrijving van de opleiding

3.1 Algemeen

Instelling:	HAN University of Applied Sciences
Instellingstoets:	positief (2019)
Opleiding:	Physician Assistant
Oriëntatie/niveau:	Hbo master (MSc)
Studieomvang:	150 EC
CROHO:	49115
Variant:	duaal
Locatie:	Nijmegen

3.2 Profiel instelling

De HAN University of Applied Sciences (HAN) heeft locaties in Arnhem en Nijmegen en omvat veertien academies met opleidingen, onderzoek en advies. Daarnaast is er een Centrale staf, die beleid maakt en adviseert. De Academie Gezondheid en Vitaliteit is één van de academies en is de thuisbasis voor bachelor- en masteropleidingen op het gebied van verpleegkunde, medische hulpverlening of vaktherapie. De masteropleiding Physician Assistant (PA) is één van de drie masteropleidingen van deze academie.

3.3 Profiel opleiding

De opleiding is in 2003 gestart als één van de op dit moment vijf masteropleidingen Physician Assistant in Nederland. De opleiding beoogt studenten op te leiden tot startbekwame PA's die duurzaam inzetbaar zijn als medisch professional in de medisch-specialistische zorg. Het profiel en de eindkwalificaties van de opleiding zijn landelijk vastgesteld. De opleiding staat open voor zorgprofessionals met een hbo-diploma in de gezondheidszorg en minimaal twee jaar werkervaring. De opleiding duurt tweeënhalf jaar (150 EC) en is dual; studenten werken en leren tijdens de opleiding tegelijkertijd. Zij hebben een fulltime aanstelling bij een gezondheidszorginstelling.

De opleiding start jaarlijks in september. In vijf jaar tijd is het aantal instromende studenten verdubbeld van rond de veertig naar tachtig studenten per jaar.

Afgestudeerden kunnen zich als PA registreren in het BIG-register en in het Kwaliteitsregister PA. Met ingang van 2018 is de beroepstitel Physician Assistant in de wet BIG beschermd.

4 Overzicht oordelen

Onderwerp	Standaarden	Oordeel
1 Beoogde leerresultaten	De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.	Voldoet
2 Programma	Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.	Voldoet
3 Toetsing	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.	Voldoet
4 Realisatie	De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten worden gerealiseerd.	Voldoet
Totaaloordeel		Positief

5 Overzicht sterke punten en aanbevelingen

5.1 Sterke punten

Het panel waardeert de onderstaande kenmerken van de opleiding:

1. Integratie klinisch redeneren en wetenschappelijke vorming: De opleiding slaagt erin om in het onderwijs wetenschap te verbinden met de medische PA beroepspraktijk. Onderzoeksvragen komen voort uit klinische dilemma's uit de beroepspraktijk, waarbij de onderzoeksresultaten bijdragen aan de verbetering of innovatie van die praktijk. De samenwerking met lectoraten en het Radboudumc draagt bij aan de kwaliteit van de wetenschappelijke vorming.
2. Gevarieerd en deskundig docententeam: De opleiding beschikt over een deskundig, betrokken docententeam, met een passende variëteit aan expertises. De medische, wetenschappelijke en inhoudelijke kennis van docenten en hun ervaring met het PA-werkveld en het opleiden daarnaartoe, is groot.
3. Digitale leeromgeving: De opleiding heeft voor het online leren een efficiënte digitale leeromgeving ingericht met een e-portfolio.
4. Aandacht voor de individuele student: De studenten zijn sterk betrokken bij de opleiding, mede door de aandacht voor individuele leertrajecten en een goed ingerichte studieloopbaanbegeleiding.
5. Feedback: De studenten ontvangen regelmatig rijke feedback, bijvoorbeeld na summatieve toetsen. Ook hebben studenten de gelegenheid zelf feedback te geven op verschillende manieren, bijvoorbeeld over de kwaliteit van toetsvragen. De opleiding geeft er blijk van de ontvangen feedback serieus te nemen en mee te nemen bij de doorontwikkeling van het onderwijs.
6. Toetsing van de stages: Met de zogenaamde performance toetsing kunnen de studenten de brede medische basis die zij in de stages hebben geleerd in een realistische gestandaardiseerde context laten zien.
7. Sterke band met alumni: De inspanningen die de opleiding levert om alumni bij de opleiding te betrekken zijn vruchtbaar. De opleiding bindt daardoor de grote groep van alumni en krijgt aanwas voor nieuwe medisch inhoudelijke ontwikkelingen. Ook werft de opleiding alumni als docenten bij practica en helpen de alumni bij het vinden van stageplaatsen.

5.2 Aanbevelingen

Het panel doet de volgende aanbevelingen:

1. Eigen profiel versterken in het onderwijs: De opleiding heeft een duidelijke, ambitieuze eigen aanvulling op het landelijk profiel geformuleerd. Hierin is aandacht voor de PA als medisch professional die op een zelfstandige wijze de maatschappelijke en professionele verantwoordelijkheid neemt en bijdraagt aan de noodzakelijke doorontwikkeling van taakherschikking waarin de juiste zorg aan de patiënt door de juiste professional wordt geleverd. Deze aanvulling op het landelijk profiel zou de opleiding duidelijker over het voetlicht kunnen brengen bij de verschillende interne en externe betrokkenen. Ook zou dit concreter vertaald

kunnen worden in specifieke elementen in het binnenschools en buitenschools programma en in de toetsing.

2. **Ontwikkeling vakgebied en opleiding:** De opleiding levert een stevige bijdrage aan de profilering en ontwikkeling van het beroep van de PA. De opleiding zou landelijk nog meer een voortrekkersrol kunnen nemen bij het verder ontwikkelen en bestendigen van het vakgebied van de PA, vooral gezien het onderzoek dat de opleiding initieert dat gericht is op de positionering en impact van de PA in de Nederlandse gezondheidszorg. Verder zou het ontwikkelen en uitvoeren van onderwijskundig onderzoek door de lectoraten die direct de kwaliteit en of richting van de opleiding beïnvloedt, de opleiding nog beter kunnen maken.
3. **Farmacotherapie in de toetsing:** De kennis en vaardigheden uit de leerlijn Farmacotherapie zouden geïntegreerd kunnen worden in de performancetoetsen.
4. **Leren en toetsen op de werkplek:** De opleiding kan mentoren meer houvast in de begeleiding op de werkplek bieden en daarnaast het aandeel van de opleiding in de toetsing van het geleerde op de werkplek versterken, bijvoorbeeld door een examinerator vanuit de opleiding een rol te geven in de beoordeling. Daarnaast kan het vastleggen van de leerdoelen van het werkplekleren gestandaardiseerd worden.
5. **Begeleiding door een PA:** Een medisch specialist of huisarts begeleidt de student op de werkplek. Begeleiding door (ook) een PA is volgens het panel wenselijk en de opleiding zou kunnen onderzoeken hoe individuele begeleiding door een PA in de toekomst ingericht zou kunnen worden.
6. **Intercollegiale toetsing:** De opleiding kan de diversiteit aan ervaringen van de docenten in het team versterken door de docenten meer bij elkaar te laten kijken via bijvoorbeeld intercollegiale toetsing.
7. **Deficiënties wegwerken:** Het is voor sommige studenten lastig om de studie binnen de gegeven tijd af te ronden, bijvoorbeeld door onvoldoende ervaring met het doen van onderzoek. De opleiding is voornemens deze studenten een premaster te gaan aanbieden. De opleiding dient goed te monitoren of de premaster een passende oplossing is voor het op peil brengen van de benodigde onderzoeksvaardigheden en zou daarnaast ook verder kunnen zoeken naar mogelijkheden om achterblijvende studenten met andere problematiek optimaal te ondersteunen.
8. **Diversiteit en inclusiviteit:** Het speerpunt diversiteit en inclusiviteit komt nog beperkt terug in het onderwijs. De opleiding zou de invulling van dit speerpunt nader uit kunnen werken en implementeren.
9. **Afstudeermogelijkheden:** De opleiding kan overwegen ruimere mogelijkheden te bieden voor het aantonen van de beoogde leerresultaten, naast het doen van (literatuur)onderzoek. Het ontwikkelen en uitvoeren van een implementatietraject, of een verbetertraject in het eigen werkveld van de PA zou bijvoorbeeld een mogelijkheid kunnen zijn. Hiermee kan de uniciteit van het beroep van de PA meer zichtbaar gemaakt worden.

6 **Standaard 1: Beoogde leerresultaten**

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

6.1 **Bevindingen en overwegingen**

In 2017 heeft het Landelijk Overleg Opleidingen master Physician Assistant de huidige versie van het landelijke beroepsprofiel vastgesteld. Op dit moment werkt het Landelijk Overleg aan een herziening. In het landelijke beroepsprofiel zijn de eindkwalificaties beschreven, in lijn met het deskundigheidsgebied zoals dat in de Wet BIG in 2018 is beschreven. Naast het beroepsprofiel baseert de opleiding haar opleidingsontwerp op het landelijk opleidingsprofiel (2012, herzien in 2021), het Wettelijk Besluit opleidingseisen en deskundigheidsgebied physician assistant (2018) en de professionele masterstandaard van de Vereniging Hogescholen (2019).

In het landelijk profiel is uitgewerkt dat de afgestudeerde een startbekwame PA is die duurzaam inzetbaar is als medisch professional in de medisch-specialistische zorg. De PA beschikt over brede geneeskundige kennis en -vaardigheden en een kritische, reflectieve en onderzoekende houding. De PA richt zich op het leveren van een betekenisvolle bijdrage aan duurzame medische zorg, nu en in de (nabije) toekomst. Naast de brede generalistische eindkwalificaties specialiseert de PA zich in één of meer medische disciplines (T-shaped beroepsprofiel). Het panel stelt vast dat de opleidingen in het landelijke beroepsprofiel het beroep van de PA helder beschrijven. De eindkwalificaties weerspiegelen het niveau van een professionele masteropleiding en richten zich op het domein van de opleiding.

In de documentatie beschrijft de opleiding dat ze beoogt dat de in Nijmegen opgeleide PA's zich kenmerken als medisch professional die op een zelfstandige wijze de maatschappelijke en professionele verantwoordelijkheid nemen. Ook beoogt de opleiding dat de opgeleide PA's bijdragen aan de noodzakelijke doorontwikkeling van taakherschikking waarin de juiste zorg aan de patiënt door de juiste professional wordt geleverd. Vanuit deze ambitie en uitgaande van het beroeps- en opleidingsprofiel en de eisen die de wet stelt aan de beroepsuitoefening, heeft de opleiding zich het volgende doel (mission statement) gesteld: 'Wij willen de continuïteit en de kwaliteit van de medische zorg bevorderen, en een bijdrage leveren aan de productiviteit van medisch handelen, aan de kostenbeheersing en aan de toegankelijkheid van zorg.' De opleiding vindt het belangrijk dat een PA een duidelijke meerwaarde toevoegt aan de (medische) kwaliteitszorg. Daarom streeft de opleiding ernaar dat de PA die aan de HAN afstudeert, naast relevante medisch-inhoudelijke kennis en vaardigheden, ook een persoonlijke inbreng heeft in de organisatie en het management van medische zorg. Voorbeelden zijn het opnemen van een rol in de kwaliteitszorg of in begeleiding en coaching van de arts-assistent en de PA in opleiding, en het bespreekbaar maken van knelpunten binnen de medische staf.

In de gesprekken met het management, studenten, docenten, betrokkenen uit het werkveld en alumni heeft het panel de specifieke profilering van de aan de HAN opgeleide PA's aan de orde gebracht. Het panel stelt vast dat het Nijmeegse profiel beperkt of niet bekend is bij de verschillende betrokkenen. Ook is het beperkt sturend

voor de inrichting van het binnenschoolse en buitenschoolse onderwijsprogramma. Het panel waardeert de eigen kleur die de opleiding aan het landelijke profiel geeft en vindt deze passen bij de ambities van de opleiding om de PA's een stevige, initiërende rol te geven in het werkveld. Het panel adviseert de opleiding om haar eigen profiel duidelijker over het voetlicht te brengen bij de verschillende betrokkenen, de eigenheid en meerwaarde daarvan toe te lichten en sterker te vertalen in specifieke elementen in het binnenschools en buitenschools programma en in de toetsing.

De opleiding geeft in de zelfevaluatie aan dat de huidige PA naar de overtuiging van de opleiding een nog grotere rol kan krijgen in de medische zorg, juist omdat deze medisch professional op masterniveau zich midden in het primaire zorgproces bevindt. De PA is als uitvoerend medisch professional van primaire zorgtaken, ook competent in het bespreekbaar maken van kwaliteitsaspecten in en rondom afdelingen, de effecten van samenwerking tussen professionals, het efficiënt inrichten van de zorgprocessen, etc. De opleiding is daarnaast voornemens meer te gaan investeren in de leiderschapskwaliteiten van de studenten en hun behendigheid om (mede) verbeteringen door te voeren in de professionele omgeving. Het panel ondersteunt deze overtuiging en voornemens van de opleiding en raadt de opleiding aan deze verder te concretiseren.

Het panel stelt vast dat de opleiding voldoende regelmatig evalueert of het profiel nog voldoet. In de eindgesprekken met de studenten, docent en mentor vraagt de opleiding of de opleidingsdoelen hun verwachte doorwerking hebben voor de beroepspraktijk. Andere momenten waarop feedback over het profiel wordt opgehaald zijn de spiegelgesprekken met studenten, de interviews met individuele alumni en begeleiders op de werkplek en de stage (mentoren), en de plenaire bijeenkomsten van de mentoren.

Het panel raadt de opleiding aan om landelijk nog meer een voortrekkersrol te nemen bij het verder ontwikkelen en bestendigen van het vakgebied van de PA, vooral gezien het onderzoek dat de opleiding initieert dat gericht is op de positionering en impact van de PA in de Nederlandse gezondheidszorg. Voorbeelden zijn onderzoeken naar de kosten en baten van de inzet van de PA en onderzoeken naar de mogelijkheden van anderhalvelijnszorg. Het panel heeft enkele onderzoeken ingezien en stelt vast dat deze een zeer waardevolle bijdrage leveren aan het gesprek over (de doorontwikkeling van) het profiel van de PA. Daarnaast zou het ontwikkelen en uitvoeren van (onderwijskundig) onderzoek door de lectoraten die direct de kwaliteit en of richting van de PA opleiding beïnvloedt, de opleiding nog beter kunnen maken.

Het panel waardeert de betrokkenheid van studenten, alumni en het beroepenveld bij de herijking van het profiel. Met name de inspanningen die de opleiding levert om alumni bij de opleiding te betrekken zijn vruchtbaar, stelt het panel vast. De opleiding verzorgt bijvoorbeeld vier keer per jaar een avond voor alumni, met een wetenschappelijk en een medisch inhoudelijk thema. De opleiding bindt daardoor de grote groep van alumni en krijgt aanwas voor nieuwe medisch inhoudelijke ontwikkelingen. Ook werft de opleiding alumni als docenten bij practica en helpen de alumni bij het vinden van stageplaatsen.

6.2 Conclusie

Het panel is van oordeel dat de master Physician Assistant **voldoet** aan deze standaard. De opleiding geeft in haar profielbeschrijving adequaat weer waar zij voor opleidt. De opleiding hanteert als beoogde leerresultaten de in het landelijk beroepsprofiel vastgestelde eindkwalificaties. Deze eindkwalificaties zijn wat betreft niveau en oriëntatie passend, geconcretiseerd, voldoen aan internationale eisen en zijn onderschreven door het beroepenveld. De opleiding heeft een duidelijke, ambitieuze eigen aanvulling op het landelijk profiel geformuleerd, met daarin aandacht voor de PA als medisch professional die op een zelfstandige wijze de maatschappelijke en professionele verantwoordelijkheid neemt en bijdraagt aan de noodzakelijke doorontwikkeling van taakherschikking waarin de juiste zorg aan de patiënt door de juiste professional wordt geleverd. Deze aanvulling op het landelijk profiel kan de opleiding duidelijker over het voetlicht brengen bij de verschillende betrokkenen. Ook kan dit concreter worden vertaald in specifieke elementen in het binnenschools en buitenschools programma en in de toetsing.

7 Standaard 2: Onderwijsprogramma

Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

7.1 Bevindingen en overwegingen

Inrichting onderwijsprogramma

De duale masteropleiding omvat 150 EC en heeft een doorlooptijd van tweeënhalf jaar. De opleiding heeft de studiepunten verdeeld in drie delen van 50 EC: het theoretische deel (binnenschools programma), de stages en het leren op de eigen werkplek (samen het buitenschools programma). Het programma is verdeeld in acht onderwijseenheden van 15 EC en een afstudeerfase van 30 EC (ook wel blokken genoemd). Iedere onderwijseenheid is samenhangend ingericht rond een thema. Voorbeelden van thema's zijn 'Patiënt met inwendige aandoeningen' en 'Chronisch zieke patiënt'. Elke onderwijseenheid is uitgewerkt in een blokboek met onder andere de beoogde leerdoelen, de leeractiviteiten, de verplichte en aanbevolen leerbronnen en de toetscriteria.

Het panel stelt vast dat de onderwijseenheden gezamenlijk de beoogde leerresultaten (eindkwalificaties) afdekken, waarbij er ruimte is voor studenten zich verder te verdiepen in onderwerpen. Het panel waardeert de samenhangende inrichting van het onderwijsprogramma in onderwijseenheden en de overzichtelijke blokboeken met de benodigde informatie. De opleiding houdt het onderwijsprogramma actueel en past de inhoud aan de behoeften vanuit het werkveld aan, stelt het panel vast. De drie meest zichtbare doorontwikkelingen van het onderwijs in de afgelopen periode zijn het versterken van het medisch redeneren en handelen, het wetenschapsonderwijs en de zelfsturing van de student richting die boogde medisch professional. Het panel vraagt aandacht voor enkele opmerkingen over de inhoud van het onderwijsprogramma in de gesprekken met het panel. Er werd benoemd dat de opleiding goed aansluit op de praktijk, maar dat er relatief veel vakgebieden worden behandeld waar de student in de praktijk weinig mee doet en dat er minder aandacht is voor brede vakgebieden die wel vaak voorkomen. Een voorbeeld was dat dermatologie breed wordt aangeboden en dat verdieping in de cardiologie en longgeneeskunde worden gemist. Het panel doet de suggestie aan de opleiding te analyseren of er inderdaad een herinrichting van de focus op enkele vakgebieden inderdaad nodig is.

Het onderwijsprogramma is breed medisch georiënteerd. De opleiding beoogt met het geïntegreerd aanbieden van medisch redeneren, wetenschap, persoonlijke ontwikkeling, reflectie en (persoonlijk) leiderschap dat studenten de betekenis van de onderlinge samenhang ervaren. Twee leerlijnen zijn onderdeel van alle onderwijseenheden: de leerlijn Farmacotherapie en de leerlijn Onderzoek. In de leerlijn Onderzoek vindt verdieping plaats van de basisprincipes van onderzoek. De opleiding vindt het belangrijk dat het onderzoek een directe verbinding vormt met de medische beroepspraktijk en onderzoeksvragen moeten daarom voortkomen uit de klinische dilemma's van de eigen beroepspraktijk, waarbij de onderzoeksresultaten bijdragen aan de verbetering of innovatie van die praktijk. Het panel waardeert deze integratie van medisch redeneren en wetenschappelijk onderzoek.

Aan de Academie Gezondheid en Vitaliteit zijn vijf lectoraten verbonden. De lectoren vervullen een centrale rol in de kenniskringen waaraan ook twee docenten van de opleiding deelnemen. Zoals ook bij standaard 1 is benoemd, constateert het panel dat de onderzoeksresultaten een wezenlijke bijdrage leveren aan de ontwikkeling van de beroepspraktijk, mede door de nauwe samenwerking van de lectoren en onderzoekers met zorginstellingen en beroepsverenigingen. Voor de student zijn de lectoren zichtbaar in de colleges die zij geven en tijdens het begeleiden van het afstudeerproject. Het valt het panel op dat het voor deze opleiding relevante onderzoek zich vaak richt op de professie van de PA. Zoals genoemd, doet het panel de suggestie om te zoeken naar onderzoeksthema's die (ook of meer) relevant zijn voor de inhoud van de opleiding.

De opleiding constateert dat het voor sommige studenten lastig is om de studie binnen de gegeven tijd af te ronden, bijvoorbeeld door een onvoldoende aansluiting op vooronderwijs en ervaring of het ontbreken van de mogelijkheid om fulltime een duale opleiding te volgen. Ook vindt een aantal studenten het leren doen van onderzoek lastig. De opleiding is voornemens deze laatste studenten een premaster te gaan aanbieden, in plaats van het deficiëntieprogramma dat nu in onderwijsblok 1 plaats vindt. In deze premaster kan de student gaan werken aan de benodigde onderzoeksvaardigheden die nodig zijn om het wetenschapsonderwijs met succes te kunnen volgen. Het panel raadt de opleiding aan te monitoren of de premaster een goede oplossing is voor het op peil brengen van de benodigde onderzoeksvaardigheden. Het panel raadt de opleiding daarnaast aan om ook te zoeken naar mogelijkheden om achterblijvende studenten met andere problematiek optimaal te ondersteunen.

Het panel waardeert de (plannen rond) de samenwerking in de Academie Gezondheid en Vitaliteit, waaronder het voornemen rond de versterking van het interdisciplinaire opleiden. Het panel heeft nog beperkt concrete uitwerkingen gezien van dit voornemen en moedigt de opleiding aan dit waardevolle thema verder op te pakken.

Vormgeving binnenschools programma

De opleiding biedt het binnenschoolse programma op één dag per week aan. Het onderwijs bestaat uit zelfstudieopdrachten, introductie- en responsiecolleges, werkgroepen, practica/vaardigheidsonderwijs, peerfeedbackgroepen, studieloopbaanbegeleiding en projectonderwijs in het kader van afstudeeropdracht. In het vaardigheidsonderwijs krijgen studenten de mogelijkheid om eerst in testsituaties bepaalde vaardigheden veilig en zorgvuldig aan te leren voordat zij deze op patiënten toepassen in de praktijk.

Het onderwijs is probleemgestuurd; de student verwerft aan de hand van thema's de benodigde exemplarische kennis en vaardigheden. Uit het studentenhoofdstuk in het zelfevaluatierapport blijkt dat de studenten de keuze voor probleemgestuurd onderwijs goed vinden; dit sluit volgens hen aan op het leren klinisch redeneren.

Het panel stelt vast dat de opleiding een passend binnenschools programma aanbiedt dat via probleemgestuurd onderwijs een goede voorbereiding biedt op de praktijk. Het panel waardeert de aandacht voor het individuele leertraject van de studenten, waarbij de aansturing in de opleiding erop is gericht dat de student eigen regie neemt op het leerproces. De studieloopbaanbegeleiding is goed ingericht, constateert het panel.

De opleiding heeft een speerpunt geformuleerd rond diversiteit en inclusiviteit. Het panel waardeert dit, maar ziet de uitwerking van het speerpunt nog beperkt terug in het onderwijs. Het panel raadt de opleiding aan het speerpunt nader uit te werken en te implementeren.

Vormgeving buitenschools programma

Het buitenschoolse programma bestaat uit stages en uit leren op de werkplek, op basis van een arbeidsovereenkomst van 32 of 36 uur. De stages hebben als doel de ontwikkeling van de brede generieke competenties te ondersteunen. Daarnaast vindt op de eigen werkplek de specialisatie plaats. De student werkt op de werkplek aan medische taken die aan hem/haar gedelegeerd zijn. Gaandeweg draagt de student in toenemende mate bij aan de productiviteit op de werkplek.

Tijdens ieder blok loopt de student een stage. Bij drie van de negen blokken vinden de stages plaats op de eigen werkplek. Het volgen van stages bij andere (deel)specialismen ziet de opleiding als een essentiële toevoeging aan het leerprogramma: het biedt de student de gelegenheid om kennis en vaardigheden op te doen op andere afdelingen en in andere contexten dan de eigen werkplek. Het blijkt echter dat het vinden van goede stages met name voor PA studenten die buiten het ziekenhuis werken, niet eenvoudig is.

Studenten werken per periode met een persoonlijk ontwikkelingsplan (POP). Het panel merkt op basis van het gesprek met studenten op dat zij in het begin van de opleiding serieus werken met een POP, maar later in de opleiding niet meer strikt gevraagd worden of het minder nodig vinden om ermee te werken. Het POP wordt ook divers vormgegeven, er lijkt geen standaard te zijn qua vorm en inhoud. Aangezien het POP onder andere functioneert als middel om de persoonlijke doelen van de student te koppelen aan de opleidingsdoelen, raadt het panel de opleiding aan de meerwaarde van het werken met een POP te evalueren en te bepalen of er striktere eisen, of standaardisatie aan vorm, inhoud en aan de toepassing gesteld moeten worden.

De student heeft een mentor op de eigen werkplek. Dit een medisch specialist of huisarts die als opleider en medebeoordelaar optreedt. De student, de mentor en de studieloopbaanbegeleider vanuit de opleiding voeren vier keer tijdens de opleiding een gezamenlijk evaluatiegesprek. De opleiding ondersteunt de mentor met minimaal drie plenaire bijeenkomsten waarin gesproken wordt over het begeleiden en beoordelen van de PA. Daarnaast geeft de opleiding didactische scholing aan mentoren die zich minder bekwaam voelen als opleider. Sinds het collegejaar 2021-2022 biedt de opleiding een Teach The Teacher-scholing aan, die voor mentoren kosteloos te volgen is.

De opleiding geeft in de zelfevaluatie aan dat mentoren met regelmaat de behoefte uiten aan meer houvast in de begeleiding van de student. Om hier op een passende manier gehoor aan te geven, is de opleiding voornemens het ZelCom-model te gaan toepassen door per fase van de opleiding de criteria te beschrijven op het gebied van zelfstandigheid, complexiteit en snelheid van productie. Een ander initiatief vanuit het docententeam is het bouwen van een online platform waarop mentoren informatie vinden over de inhoud van het programma, het beoordelen en begeleiden van de student, en waar ze onderling ervaringen en ideeën kunnen uitwisselen. Het panel

onderschrijft op basis van de documentatie en de gesprekken de behoefte aan meer houvast bij de mentoren en kan zich vinden in de voorgestelde aanpak; dit maakt het voor de student en mentor waarschijnlijk makkelijker om per specifieke werkplek aan te sluiten bij de beoogde doelen vanuit de opleiding. Het panel raadt de opleiding wel aan bij de toepassing van het ZelCom-model een passende prioritering aan te brengen. Ook raadt het panel aan de didactische scholing voor de mentoren te evalueren: sluit deze voldoende aan op de benodigde didactische vaardigheden en hoe sluit de scholing aan op het sociaal constructivistische gedachtegoed van de opleiding?

Het panel heeft in verschillende gesprekken de verplichte begeleiding op de werkplek door een medisch specialist of huisarts aan de orde gebracht. Het panel heeft de stelling besproken dat de begeleiding evengoed (of misschien wel beter) door een ervaren PA gedaan kan worden. De opleiding omvat immers meer dan alleen de medische competenties, belangrijk is ook de professionele functie-invulling. De opleiding gaf aan dat inmiddels regelmatig gewerkt wordt met duo's: een medische specialist samen met een PA of verpleegkundig specialist. Het panel adviseert de opleiding om (eventueel samen met de andere PA-opleidingen) te onderzoeken hoe individuele begeleiding door een PA in de toekomst mogelijk kan zijn en een meerwaarde kan bieden ten opzichte van de huidige situatie. Daarbij doet het panel de suggestie om te bekijken of het werken met een buddiesysteem, waarbij een PA als buddy optreedt voor een student, een optie is. Deze buddy hoeft niet noodzakelijk in dezelfde organisatie werkzaam te zijn. In het onderzoek zou de rol van de PA als opleider een plek kunnen krijgen, zodat er een visie ontstaat op hoe de scholende rol van de PA in de praktijk aan waarde kan gaan groeien.

Het panel stelt vast dat het vinden van passende stages een (landelijk) probleem is voor de studenten, zeker nu het studentenaantal verdubbeld is. Het panel waardeert de eerder genoemde binding van de opleiding met alumni, die een waardevolle inbreng hebben bij het invullen van stages. Het probleem is hiermee echter niet opgelost en het panel is het met de opleiding eens dat het blijvend aandacht verdient, waarbij de vijf PA-opleidingen wellicht meer samen naar oplossingen kunnen zoeken, in samenwerking met grote zorginstellingen.

Het panel stelt vast dat de inrichting van het buitenschools programma met leren op de eigen werkplek en stages bij andere specialismen de studenten in staat stelt om te voldoen aan de brede generalistische eindkwalificaties en aan de specialisatie in één of meer medische disciplines (T-shaped beroepsprofiel). Er is voldoende ruimte voor eigen leerdoelen bij iedere stage, naast de algemene leerdoelen van een onderwijseenheid, constateert het panel.

Internationale oriëntatie

Het panel constateert dat de opleiding de internationale oriëntatie heeft versterkt, mede naar aanleiding van de aanbevelingen van het visitatiepanel na de vorige visitatie (2016). Studenten hebben nu verschillende mogelijkheden om zich tijdens de studie internationaal te oriënteren en kennis te nemen van gezondheidszorgsystemen in de ons omringende landen en de Verenigde Staten. In het docententeam is actuele kennis aanwezig over internationale zorgberoepsprofielen en gezondheidszorgsystemen, met name in de Angelsaksische landen en Duitsland, constateert het panel. De opleiding participeert in de netwerken ENPAE en AAPAE waarin wereldwijd opleiders van

zorgprofessionals zijn vertegenwoordigd. De opleiding probeert voor ieder cohort een buitenlandse gastspreker uit te nodigen. Studenten waarderen deze bijdragen.

Het panel is positief over het uitwisselingsprogramma met de University of Utah, Salt Lake City en het voornemen van de opleiding om extra facultatieve en extracurriculaire uitwisselingsprogramma's te starten.

Het panel vindt het passend dat de opleiding waar mogelijk voor Nederlandstalige literatuur kiest, voor een optimale studeerbaarheid. Studenten kiezen wanneer ze zelf op zoek gaan naar bronnen zowel voor Engelse als Nederlandse literatuur.

Personeel

De opleiding heeft, vanwege de verdubbeling van het aantal instromende studenten, meer docenten aangesteld en de kring van gastdocenten uitgebreid. Gastdocenten worden ingezet om op een specifiek expertisegebied een bijdrage te leveren. Docenten in het docententeam zijn naast het aan hen toebedeelde onderwijs ook resultaatverantwoordelijk voor het gehele curriculum. Zeven docenten zijn gepromoveerd. Drie medisch specialisten, een huisarts en drie PA's maken deel uit van het docententeam. Het panel stelt op basis van de documentatie en de gesprekken vast dat de opleiding beschikt over een deskundig, betrokken docententeam, met een passende variëteit aan expertises. De medische, wetenschappelijke en inhoudelijke kennis van docenten en hun ervaring met het PA-werkveld en het opleiden daar naar toe, is groot. Het panel raadt de opleiding aan om het benutten van elkaars ervaringen te versterken door de docenten meer bij elkaar te laten kijken via bijvoorbeeld intercollegiale toetsing.

Opleidingsspecifieke voorzieningen

De opleidingsspecifieke voorzieningen zijn volgens het panel toereikend voor de opleiding. Voor het oefenen van medische basisvaardigheden maakt de opleiding gebruik van de praktijkruimtes in het praktijkhuis van de HAN Academie Gezondheid en Vitaliteit. Daarnaast heeft de HAN een samenwerking met het Radboudumc voor de snijzaal en hechtpractica. De theorielessen en werkgroepen vinden plaats in daarvoor aangewezen lokalen in het historische Bisschop Hamerhuis op de Campus Nijmegen.

Het panel constateert dat de opleiding voor het online leren een goede, efficiënte digitale omgeving heeft ingericht. Hier vinden studenten en docenten de blokboeken en overige informatie die van belang is voor het leren. De studenten gebruiken de applicatie Scorion (een digitaal portfolio systeem) voor het documenteren van de leerresultaten en de applicatie MS Teams voor online onderwijs en overleg. Tevens krijgen de studenten toegang tot de onlineversie van de Vaardigheden in de Geneeskunde-reeks. De studenten hebben naast toegang tot het studiecentrum van de HAN ook toegang tot het Radboudumc voor het raadplegen van zoeksystemen en online informatiebronnen.

Onderwijs in de COVID-19 periode

Het binnenschoolse programma is in eerste instantie volledig online aangeboden. Toen kleinschalig onderwijs toegestaan werd, is de opleiding overgegaan naar een meer hybride vorm: online wat online kan, live wat live moet, zoals kleine werkgroepen, practica en het afnemen van toetsen. De omzetting naar online onderwijs heeft de

opleiding nieuwe inzichten gegeven. Zo zal de hybride vorm waarschijnlijk standhouden, met name als het gaat om colleges die worden opgenomen en dus door de studenten later 'on demand' zijn terug te kijken.

De opleiding ziet in de gesprekken en evaluaties met studenten geen nadelige effecten of extra studievertraging in deze periode. Wel was er stageproblematiek. Het was voor studenten erg lastig om stage te lopen en soms zelfs niet mogelijk. Daarbij werd enkele studenten gevraagd om tijdelijk in hun oude functie te gaan werken (bv. IC-verpleegkundigen). De opleiding heeft daarom een procedure opgesteld voor het omgaan met stages tijdens COVID. Het panel constateert op basis van de documentatie dat de studenten weliswaar extra stress hebben ervaren door de onzekerheid rondom stages, maar dat uiteindelijk door veel improvisatie en ondersteuning de stages (of alternatieve stages) hebben kunnen plaatsvinden.

Prioritering doorontwikkeling onderwijsprogramma

Het panel waardeert de plannen en ideeën die de opleiding in de documentatie en de gesprekken heeft gepresenteerd om het onderwijsprogramma verder door te ontwikkelen. Voorbeelden zijn speerpunten rond diversiteit en inclusiviteit, en het versterken van het interdisciplinair opleiden. Gezien de hoeveelheid en omvang van deze plannen en met het oog op haalbaarheid raadt het panel aan hier meer structuur in aan te brengen gericht op prioritering en uitvoering van idee naar resultaat.

7.2 Conclusie

Het panel is van oordeel dat de master Physician Assistant **voldoet** aan deze standaard. De duale opleiding biedt aantrekkelijk, uitdagend onderwijs met een actuele inhoud. De beoogde leerresultaten (eindkwalificaties) zijn in een logische opbouw vertaald in het onderwijsprogramma en verwerkt in samenhangende onderwijseenheden. Het panel waardeert de integratie van medisch redeneren en wetenschappelijke competenties in het onderwijs, en de aandacht voor individuele leertrajecten, met een goed ingerichte studieloopbaanbegeleiding. Het speerpunt diversiteit en inclusiviteit ziet het panel nog beperkt terug in de uitwerking van het onderwijs. De inrichting van het buitenschools programma met leren op de eigen werkplek en stages bij andere specialismen stelt de studenten in staat om te voldoen aan de brede generalistische eindkwalificaties en aan de specialisatie in één of meer medische disciplines (T-shaped beroepsprofiel). Er is voldoende ruimte voor het werken aan eigen leerdoelen bij iedere stage, naast de algemene leerdoelen van een onderwijseenheid. De opleiding heeft aandacht voor het versterken van het geven van houvast aan mentoren voor de begeleiding van de student op de werkplek. De begeleiding vindt in de regel plaats door een medisch specialist of huisarts. Het panel doet de suggestie om afgestudeerde PA's meer een plek te geven in de begeleiding. De opleiding beschikt volgens het panel over een deskundig, betrokken docententeam, met een passende variëteit aan expertises. De medische, wetenschappelijke en inhoudelijke kennis van docenten en hun ervaring met het PA-werkveld en het opleiden daar naar toe, is groot.

8 **Standaard 3: Toetsing**

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

8.1 **Bevindingen en overwegingen**

Systeem van toetsing

De opleiding hanteert de volgende toetsvormen, die hieronder nader worden toegelicht: schriftelijke kennistoetsen, schriftelijke openboektoetsen, performancetoetsen (beoordeling stages), praktijkbeoordelingen (beoordeling werkplek) en een afstudeeropdracht (casus, onderzoek en eindgesprek). De studenten nemen toetsproducten en -uitslagen op in hun studentendossier. Het panel waardeert de inrichting van het toetssysteem. Het geheel aan toetsen en criteria is overzichtelijk en stimuleert het vergaren van kennis en vaardigheden zoals die ook in de praktijk worden gevraagd.

Schriftelijke kennistoetsen beoordelen het gevraagde (theoretische) kennis- en inzichtniveau zoals geformuleerd in de leerdoelen van de onderwijseenheden 1 t/m 8. Verder toetst de opleiding de ontwikkeling van het medisch redeneren met vier schriftelijke openboektoetsen met open vragen en meerkeuzevragen. De toetsopdrachten zijn veelal gerelateerd aan een concrete patiëntencasus. De nadruk ligt op de toegepaste kennis ten aanzien van anatomie, fysiologie, pathofysiologie, medisch redeneren, diagnostiek, therapie, wetenschappelijk onderzoek, organisatie van de gezondheidszorg, ethiek en gezondheidsrecht. Ook de kennis van (medisch-technische) vaardigheden wordt in deze toetsen getoetst. Het leerresultaat van de schriftelijke toetsen wordt vastgelegd met een cijfer. De groepsgrootte van de cohorten geeft aanleiding voor de opleiding te overwegen om de open vragen te vervangen door gesloten vragen. Het panel is positief over de inrichting van toetsing van het binnenschoolse programma. Het panel begrijpt de overweging om open vragen te vervangen door gesloten vragen maar raadt de opleiding aan om zeer zorgvuldig te toetsen of de validiteit en betrouwbaarheid van de toetsing gewaarborgd blijven.

Er zijn twee performancetoetsen gedurende de opleiding. Deze toetsen zijn geconstrueerd en extern gevalideerd door de opleiding geneeskunde van het Radboudumc. De toetsomgeving vertoont nauwe overeenkomsten met de professionele praktijk zoals de beschikbaarheid van professionele middelen en de tijd per patiënt. In de performancetoets fungeren vijf speciaal getrainde simulatiepatiënten die door de student in een carrouselvorm worden onderworpen aan een anamnese en lichamelijk onderzoek. Met deze toetsvorm laat de student zien de brede medische basis in de stages te hebben geleerd en deze in een realistische context te kunnen toepassen. Wanneer de student deze toetsen met een voldoende afsluit en aan de kwantitatieve eisen van de stages heeft voldaan, worden de studiepunten van de stages toegekend. Het leerresultaat van de performancetoets wordt vastgelegd in een staafdiagram ten opzichte van vorige cohorten. De cesuur is een relatieve normering en wordt onder andere bepaald aan de hand van de totale scores van de hele groep. Het panel is positief over deze vorm van toetsen, die een goede externe validatie is van het geleerde in de stages. Wat betreft de inhoud van de toetsing raadt het panel de opleiding aan te overwegen om de toetsing van de leerlijn Farmacotherapie een stevigere plek te geven

en studenten meer te bevragen op het maken van keuzes in medicatie in de performance toetsen.

De student voert tijdens de opleiding op zijn werkplek werkzaamheden uit die zijn afgeleid van het toekomstige takenpakket in een specifieke specialisatie. De beoordeling vindt plaats op basis van de eindkwalificaties van de opleiding en aan de hand van het werk- en leerplan dat de student samen met de mentor heeft opgesteld om de beoogde beroepscompetenties te ontwikkelen en aan te tonen. De te beoordelen eindkwalificaties worden voor elke fase van de opleiding en bij elk beoordelingsmoment uitgebreid c.q. verzaamd wat betreft complexiteit en zelfstandigheid. Het leerresultaat van de praktijkbeoordeling wordt vastgelegd op het betreffende beoordelingsformulier. Het panel constateert dat het toetsen van de (specialistische) kennis en vaardigheden die geleerd zijn op de eigen werkplek vanuit de opleiding beperkt gestuurd wordt. Het is logisch dat de mentor inhoudelijk het beste zicht heeft op de benodigde specialistische kennis, maar het panel adviseert de opleiding zelf ook meer inbreng te hebben in de beoordeling van specialistische vaardigheden op de werkplek en een systeem in te richten waar de opleiding dit borgt, bijvoorbeeld door ook een examinerator vanuit de opleiding deel te laten uitmaken van de beoordeling.

De inrichting van het afstudeerwerk bespreekt het panel bij standaard 4.

Borging van toetskwaliteit

De opleiding heeft de beleidsuitgangspunten, de werkafspraken en de kwaliteitszorg rondom de examinering vastgelegd in de Notitie Toetsbeleid 2021 – 2022. In de notitie is het protocol opgenomen dat de kwaliteitscyclus rond de toetsing beschrijft.

De examencommissie omvat de masteropleidingen van de Academie Gezondheid en Vitaliteit. Naast de PA-opleiding zijn dit de masteropleidingen Advanced Nursing Practice en Vaktherapie. In de OER is het reglement van de examencommissie opgenomen. De examencommissie beheert een lijst van gemandateerde examinatoren. Deze lijst wordt jaarlijks geactualiseerd. Examinatoren hebben minimaal de Basiskwalificatie Examineren (BKE) gehaald. Het panel stelt vast dat de examencommissie haar taak om de kwaliteit van toetsen en tentamens te borgen goed vormgeeft.

De opleiding biedt studenten de gelegenheid om bij het maken van toetsen op een opmerkingenformulier aan te geven of zij de toetsvragen al dan niet passend vinden. Het panel waardeert deze mogelijkheid voor het geven van feedback door de studenten over de kwaliteit van de toetsen.

Het panel constateert dat de opleiding zorgt voor voldoende borging van de toetskwaliteit. Het beleid en de werkafspraken zijn geconcretiseerd in de Notitie Toetsbeleid en de opleiding hanteert goede borgingsuitgangspunten, zoals het werken met het vierogen-principe bij de toetsen en bijvoorbeeld de collegiale intervisie bij het afstudeerwerk.

Toetsing in de COVID-19 periode

Aan de toetsing is in de COVID-19 periode niets veranderd. De schriftelijk toetsen hebben in kleine groepjes plaatsgevonden. Ook de performancetoets kon doorgang vinden. Resultaten van toetsing zijn vergelijkbaar met de jaren voor COVID-19.

8.2 Conclusie

Het panel is van oordeel dat de master Physician Assistant **voldoet** aan deze standaard. De opleiding kiest voor passende toetsvormen. Het geheel aan toetsen en criteria is overzichtelijk en stimuleert het vergaren van kennis en vaardigheden zoals die ook in de praktijk worden gevraagd. Het panel waardeert in het bijzonder de toepassing van performancetoetsen, waar studenten de competenties in een realistische, gestandaardiseerde context toepassen. Farmacotherapie kan volgens het panel een stevigere plek krijgen in deze toetsing. Het panel raadt daarnaast aan om de toetsing van het geleerde in de specialisatie op de eigen werkplek niet alleen te laten uitvoeren door de mentor, maar de opleiding hier een stevigere rol in te geven door bijvoorbeeld een examiner vanuit de opleiding deel te laten uitmaken van de beoordeling. De opleiding treft adequate maatregelen om de kwaliteit van de toetsing te borgen.

9 **Standaard 4: Realisatie leerresultaten**

De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten worden gerealiseerd.

9.1 **Bevindingen en overwegingen**

De laatste onderwijseenheid omvat 30 EC en is de afstudeerfase. Het bestaat uit zelfstudie, een systematische literatuurstudie of ander type onderzoek, het uitwerken van een patiëntencasus waarbij sprake is van co-morbiditeit, systeemziekte en/of afwijkend beloop, de afronding van het persoonlijk ontwikkelplan, aanwezigheid bij peerfeedbackgroepen en de schriftelijke en mondelinge presentatie van de leerresultaten. De student laat aan de examinatoren zien dat de beoogde leerresultaten zijn behaald via een positief resultaat van de eindbeoordeling op de eigen werkplek, een schriftelijk onderzoeksverslag, een op schrift uitgewerkte patiëntencasus en een eindgesprek over het verloop en het resultaat van de persoonlijke ontwikkeling. Het panel heeft de afstudeerdossiers van vijftien studenten ingezien die in de afgelopen twee jaar zijn afgestudeerd. De vijftien dossiers waren een afspiegeling van de verschillende typen onderzoek dat studenten uitvoeren en van behaalde cijfers. De meeste oordelen van de examinatoren komen overeen met de oordelen van het panel, waarbij enkele onderzoeken wellicht aan de lage kant zijn beoordeeld. De kwaliteit van het onderzoek had in deze gevallen volgens het panel een hoger cijfer gerechtvaardigd. Het panel stelt vast dat de werken in de afstudeerdossiers getuigen van het masterniveau. Ze sluiten goed aan bij de inhoud en oriëntatie van de opleiding en het vakgebied. Het panel begrijpt de keuze voor het laten uitvoeren van een onderzoek (voornamelijk een literatuurstudie) door de studenten als eindwerk, maar vindt dat een ruimere opvatting mogelijk is voor het aantonen van de beoogde leerresultaten. Het panel daagt de opleiding uit om te zoeken naar meer mogelijkheden, bijvoorbeeld het uitdenken en uitvoeren van een implementatieproject in de (eigen) praktijk. Dergelijke projecten zouden de steeds grotere rol van PA's in innovaties en de uniciteit van het beroep van de PA goed weerspiegelen, stelt het panel.

Tussen de start van de opleiding in 2003 en november 2021 zijn 530 studenten als PA afgestudeerd aan de HAN. Het actieve alumni-netwerk levert de opleiding veel informatie op over de realisatie van de beoogde leerresultaten, stelt het panel vast. De verdeling van de alumni over de specialismen is in lijn met de landelijke verdeling van alle PA's in Nederland. Een groot deel van de alumni (meer dan 95%) is werkzaam in het beoogde beroep: zij werken als medisch professional, die duurzaam inzetbaar is in de medisch-specialistische zorg.

De opleiding geeft in de zelfevaluatie aan dat zij vanuit het werkveld met regelmaat positieve feedback ontvangt op het gerealiseerde niveau van de alumni. De mentoren en hun collega medisch specialisten geven aan dat de medische kennis en vaardigheden van 'hun' PA goed aansluit bij de verwachting en behoefte. Het panel kreeg in de gesprekken met betrokkenen uit het werkveld dezelfde feedback. Uit de gesprekken maakt het panel op dat het belangrijk is om oog te blijven hebben voor de beoogde brede inzetbaarheid van de PA, naast de specialisatie (aangeduid met het begrip T-shaped professional). De PA is vaak niet zonder extra scholing breed inzetbaar in verschillende disciplines. Het panel merkt op dat deze bevinding landelijk wordt gedaan en raadt aan het gesprek landelijk te voeren over de haalbaarheid van de T-shaped professional en de interventies die hier eventueel nodig zijn.

9.2 Conclusie

Het panel is van oordeel dat de master Physician Assistant voldoet aan deze standaard. De opleiding beoogt studenten op te leiden tot startbekwame PA's die duurzaam inzetbaar zijn als medisch professional in de medisch-specialistische zorg. Het panel stelt op basis van de bestudering van afstudeerwerken en de gesprekken met werkveldleden en alumni vast dat de opleiding hierin slaagt. Het panel raadt de opleiding aan om te overwegen ruimere mogelijkheden te bieden voor het aantonen van het realiseren van de beoogde leerresultaten, naast het doen van onderzoek. Het ontwikkelen en uitvoeren van een implementatie in het werkveld van de PA zou bijvoorbeeld een mogelijkheid kunnen zijn. De uniciteit van het beroep van de PA zou hierin goed worden weerspiegeld, vindt het panel.

Bijlage 1: Samenstelling panel

Voorzitter	prof. dr. Marieke Schuurmans	Chief Healthcare Organization, Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) Professor Nursing Science, UMC Utrecht
Student	Safir Hosseini	Student masteropleiding PA Hogeschool Inholland
Werkveld/ domein- deskundige	Timo de Raad MSc	PA kinder intensive care, UMC Utrecht
Domeindeskundige/ onderwijs	dr. Jelle Tichelaar	Klinisch farmacoloog afdeling Interne Geneeskunde, VUmc

Het panel werd bijgestaan door drs. Linda van der Grijspaarde, eigenaar van Van der Grijspaarde Onderwijsadvies, NVAO-gecertificeerd secretaris.

De panelleden en de secretaris hebben een verklaring van onafhankelijkheid en onpartijdigheid getekend. Deze zijn ingediend bij NVAO.

Bijlage 2: Programma visitatie

Het panel heeft een online visitatie uitgevoerd op dinsdag 11 januari 2022.

Tijd	Onderdeel	Deelnemers (rol/functie)
08.45 – 09.10	Ontvangst panelleden en -secretaris Introductie en nadere toelichting op het draaiboek	<ul style="list-style-type: none">▪ coördinator MPA - onderzoeker▪ MPA docent - onderzoeker▪ procesondersteuner MPA
09.10 – 10.10	Panelberaad / documentenstudie	<ul style="list-style-type: none">▪ Besloten paneloverleg
10.20 – 11.00	Thema 1 'Het borgen van het eindniveau' Subthema's: <ul style="list-style-type: none">▪ integratie medisch handelen en wetenschap▪ rol van toetsing in het start-bekwaam worden▪ belang van zorgvuldig klinisch redeneren <i>(Ref. NVAO: opleidingsprofiel, beoogde en gerealiseerde leerresultaten)</i>	<ul style="list-style-type: none">▪ SEH Arts Slingeland Ziekenhuis Doetinchem; mentor PA HAN▪ Internist-Intensivist Catharina Ziekenhuis Eindhoven; mentor PA HAN▪ Alumnus▪ Alumnus▪ docent MPA; PA▪ docent MPA - onderzoeker
11.20 – 12.10	Thema 2 'Leren en werken in de duale structuur' Subthema's: <ul style="list-style-type: none">▪ van bachelor naar master (w.o. studentbegeleiding en toetsing)▪ leren en werken op de eigen werkplek en de stages▪ rolverdeling docenten – mentor / co-creatie <i>(Ref. NVAO: onderwijsleeromgeving en systeem van toetsing)</i>	<ul style="list-style-type: none">▪ Huisarts / mentor PA▪ Klinisch Geneticus Radboudumc; mentor PA HAN▪ student MPA▪ docent MPA▪ docent MPA; PA
13.00 – 13.50	Thema 3 'De juiste kennis weten te benutten (integratief wetenschapsonderwijs) en het toetsen van leerresultaten' Subthema's: <ul style="list-style-type: none">▪ integratief onderwijs▪ toetsen van leerresultaten <i>(Ref. NVAO: onderwijsleeromgeving en systeem van toetsing)</i>	<ul style="list-style-type: none">▪ student MPA▪ docent MPA - internist hematoloog Radboudumc▪ docent MPA - onderzoeker▪ docent MPA - onderzoeker▪ docent MPA; huisarts

Tijd	Onderdeel	Deelnemers (rol/functie)
14.05 – 14.35	Thema 4: 'De kwaliteit van de samenspraak' Subthema's: <ul style="list-style-type: none">▪ de beleving van de onderwijskwaliteit vanuit de student▪ rol en invloed van de Opleidingscommissie <i>(Ref. NVAO: standaard 1 – 4)</i>	6 Studenten MPA HAN (1 ^e , 2 ^e en 3 ^e jaars)
14.35 – 15.15	Thema 5: 'Het resultaatverantwoordelijk team' Subthema's: <ul style="list-style-type: none">▪ continu relevant houden van het onderwijs, toetsing en begeleiding▪ samenwerken, leren en professionaliseren <i>(Ref. NVAO: standaard 1 – 4)</i>	<ul style="list-style-type: none">▪ docent - onderzoeker MPA▪ internist hematoloog Radboudumc▪ procesondersteuner MPA▪ docent MPA; PA▪ docent MPA - onderzoeker▪ docent MPA - onderzoeker
15.25 – 16.05	Presentatie SCORION Thema 6: 'Het borgen van de examenkwaliteit' <i>(Ref. NVAO: Systeem van toetsing en Gerealiseerde leerresultaten)</i>	<ul style="list-style-type: none">▪ secretaris examencommissie▪ docent MPA; voorzitter examencommissie▪ coördinator MPA - onderzoeker▪ docent MPA; huisarts
16.05 – 16.55	Panelberaad	
17.00 – 17.20	Toelichting op het voorlopige oordeel	<ul style="list-style-type: none">▪ directeur Academie Gezondheid en Vitaliteit HAN▪ leading lector onderzoek▪ coördinator MPA - onderzoeker▪ docent MPA - onderzoeker▪ procesondersteuner MPA▪ Alle overige deelnemers

Bijlage 3: Overzicht van bestudeerde documenten

- Zelfevaluatierapport MPA
- Blokboeken onderwijseenheden 1 t/m 9
- Publicaties van 2005 tot 2021 (20)
- Borging van kwaliteit van werkplekleren en stages MPA
- Brochure masteropleiding PA oktober 2021
- Didactisch concept HAN MPA 2021
- Stages in de opleiding PA februari 2019
- CV's docenten (17)
- Eindwerken met beoordelingsformulieren (15)
- CONCEPT Landelijk Opleidingsprofiel Master Physician Assistant 2021
- Leerlijn Onderzoek MPA HAN update 2021
- OER 2021-2022 MPA